

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 39.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Duke Nachf.
Max. Augenfeld & Emerich Lesner.
Heinrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Appella Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroyl & Lüdmann.
PREȚUL INȘERTIUNILOR: o se-
riă garmond pe o coloană 6 cr.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicitate. — Publicări mai dese
după tarifar și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o
seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața Trare
Tergul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 77.

Brașov, Miercuri 5 (18) Aprilie.

1900.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Aprilie st. v. 1900

s'a deschis nou abonament, la care
invităm pe toți amicii și sprijinitorii
fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un
an 24 corone (12 fl.); pe șase luni 12
corone (6 fl.); pe trei luni 6 corone (3
fl.); pe o lună 2 corone (1 fl.).

Pentru România și străinătate:
pe un an 40 franci, pe șase luni 20
franci, pe trei luni 10 franci, pe o
lună 3.50 franci.

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

Administrațiunea.

Stadiu de zăpăcălă.

Am vorbit în numărul de ieri al
fôiei noastre de corelațiunea dintre
Austria și Ungaria în ce privesc
egalei îndreptățiri naționale,
său, cum este numită de com-
mun, cestiunea naționalităților, și am
dus, că modul, cum se va rezolva ea
în Austria, va exercita o învovire
puternică și asupra rezolvării ei în
partea de dincoace a monarchiei.

Ungurii văd acesta și nici nu-și
ascund temerile relativ la o even-
tuală alcătuire în sens federalistic în
țările austriace. Dér ei se incred în
norocul, ce l'au avut până acuma,
fiind așa de mult favorizată politica
lor de maghiarizare de constelația
politică interioară și esteriură dela
1867 încôce.

Se află și între politicianii un-
guri bărbați, cari recunosc, că încă
nu s'a făcut nici un pas serios în-
ainte spre deslegarea gravei cestiuni
a naționalităților și că totă politica
guvernului unguresc de până acuma
față cu ele n'a dobândit, decât a
produce nemulțămire și cea mai
adêncă amarăciune în sinul lor. Nu
cutăză însă s'o spună pe față, parte
din cauza terorismului curentului șo-
vinist, parte fiind că place orgoliu-
lui lor și linguşesca poftelor lor de
domnire de a spera, că totuși cu
timpul va succede stăpânirii ungu-
resci pe calea apucată de a sugruma
simțul și conștiința națională a po-
pórelor nemaghiare.

Vedurăm cum chiar un organ
de frunte german din Austria cu
veleități suprematiste recunosc, că
nu se poate pune capăt luptelor și
incurcăturilor din Austria, decât prin-
tr'o înțelegere între naționalități pe
baza unei libertăți naționale limitate
printr'o lege adusă de ele însă-le.

În partea de dincolo a monar-
chiei dualiste este, prin urmare, un
lucru de mult clarificat, că nu ajunge
a se stabili numai cercul de libertate
între cetățeni, ci trebuie să fiă bine

stabilit și între individualitățile na-
ționale ale popórelor.

Care dintre politicianii unguri
mai vré să scie, său și numai să
audă ađi de individualități naționale
în statul poliglot ungar?

Peste acesta au trecut de mult
înțelepții dirigitori ai destinului sta-
tului ungar. Un singur Maghiar de
valóre s'a încercat odinioară să do-
vedescă, că principiul fundamental
al legii dela 1868 recunosc dreptul
naționalităților de a-și susține
propria individualitate națională, de
a o desvolta și a progresa pe baza
ei în cultură. Dér acesta a fost de
mult escomunicat din sinul cona-
ționalilor săi.

Și nu numai, că cei ce se în-
chină ađi politicii șoviniste nu vor
să scie și să audă nimic de o în-
dreptățire a popórelor nemaghiare
de a-și desvolta individualitatea lor
națională, dér în era acesta, când
se vorbește de intențiunea guvernului
de-a împăciui naționalitățile, rês-
sar ca ciupercile planurile cele mai
nebune pentru paralisarea totală a
orî-cărei desvoltări naționale la po-
pórele nemaghiare, ba chiar pentru
sugrumarea ei.

Aci vine guvernul însuși cu pla-
nurile cele mai scâlciate de coloni-
sare, aci se ridică un doctrinar șo-
vinist ca Beksics spre a distrage pe
conationalii săi cu planuri de trans-
formarea raporturilor de posesiune
în favorul elementului maghiar.

Fără îndoelă, politicianii mag-
hiari se află într'un stadiu de com-
pletă zăpăcălă, din care stare pericu-
lôsă nu-i poate scôte, decât numai nise
evenimente serioase neprevădute, său
lupta energetică și concentrică a na-
ționalităților asupraite.

Eventualitatea din urmă stă dér
în mâna naționalităților, cari, dacă
își vor cunoște interesul, vor trebui
să se trezescă din letargia lor și să
strige un veto asupraitorilor.

Din Bucovina.

În ședința de Miercuri a dietei din
Cernăuți, dușmanul neîmpăcat și încăpă-
ținat al fraților noștri din Bucovina, depu-
tatul Coco Wassilko a adresat președintelui
țării o interpelațiă dîcînd, că doi funcțio-
nari ai statului ar fi intervenit la marele
proprietar din Hlinița Al. cav. de Flondor
pentru donarea unei proprietăți pentru in-
ternatul de băeți român din Cernăuți, și
întrebă, dacă această procedură e admis-
ibilă din partea acelor funcționari.

Pe cum se va vedé mai jos, numitul
proprietar român a și răposat, și după in-
formațiunile, ce le are „Patria“ din Cer-
năuți, el a instituit de erede universal „So-
cietatea pentru literatura și cultura popo-
lului român din Bucovina“.

Generôsă donațiune, a scos, firesce,
din sărite pe dușmanii Românilor, cari nu
s'au sfiit a aduce afacerea înaintea dietei
prin rostul veninosului Coco Wassilko și
într'un mod, care a trebuit să revolte tôte
inimile cu bun simț.

„Patria“, organul partidului român
din Bucovina, ocupându-se în primul său
dela 15 Aprilie cu această cestiune, serie în-
tre altele:

Ultima ședință de Miercuri a devenit
mai interesantă, decât cele anteriore, nu
prin discuții valorose privitoare la eminen-
tele interese ale țării, ci prin modul dur și
barbar, în care eternul Coco a adus înain-
tea dietei în formă de interpelațiă către
președintele țării o cestiune, care bunul
simț nu ar fi tras-o nici-odată în publici-
tate în felul, cum a fost adusă.

Cunoscută este nobleța sufletului po-
porului român. De secolî întregî el mani-
festeză frumoșele sale porniri prin fapte
înălțătoare. În vechime se dăruiau averi mari
mănăstirilor, mai apoi instituțiilor pub-
lice de binefacere și de propagare a cul-
turei. Cu cât mai mulți mecenafi are un
popor, cu atât mai mult respect trebuie să
inspire, cu atât mai înaltă în cultură și pu-
ternică se arată națiunea.

Acest spirit nobil tradițional trăește
în poporul român din Bucovina în tótă vi-
gôrea. Mii de fi ai lui grăbesc a aduce
din slabele puteri an de an sacrificii în-
semnate pentru scopuri comune de cultură
și înaintare. Unul din cele mai nobile
odrasle ale acestui popor a închis ăilele
aceste ochii pentru veș, pe patul de mörte
aducându-și aminte de durerile neamului
său și destinând averea sa însemnată „So-
cietății pentru cultura și literatura română
în Bucovina“, instituindu-o de erede uni-
versal prin un testament gural, făcut în
prezența a trei martori, invitați cu dina-
dinsul și insistent la săvêșirea acestui act.

Coco Wassilko, care nu are talentul
a înțelege, că pot esista și fapte pornite
din impulsuri nobile, nu a avut liniște, până
nu a reușit a face din acest fapt *cas mare*,
de sine înțeles deplin denaturat, în chipul
scandalos și de rău gust, inherent apuca-
turilor sale.

De Coco nu ne mai mirăm. Suntem
atât de deprinși cu isprăvile sale, încât
orî-ce ispravă nouă am trece-o liniștiți cu
vederea. Tot așa am fi făcut și cu interpe-
lațiă acesta, dacă nu ar fi și alte împreju-
rări, cari ne determină a-o discuta.

Interpelațiă are o istorie de tot ciu-
dată. Coco s'a prezentat cu ea înaintea
membrilor majorității, cerându-le subsem-
nările trebuincioșe; ele însă i-au fost refu-
sate. Aceasta s'a întâmplat Miercuri înaintea
începerii ședinței de dimineață. Coco, res-
pins în cererea sa, a părăsit furios majori-
tatea, declarând eșirea din ea. La ședința
postmeridiană Coco era din nou împăcat
cu majoritatea și membru al ei. Minunea
s'a întâmplat prin cedare din partea celor
mai mulți membri ai majorității, cari i-au
oferit lui Coco atâtea subscrieri, câte erau
trebuincioșe pentru aducerea interpelațiiei
înaintea planului dietei.

Sincer o spunem, că acesta ne a atins
fôrte dureros. Românul suportă ușor orî-
ce atac; cel mai adênc jignit se simte însă,
atacat fiind în cele mai nobile ale sale sen-
timente.

Interpelațiă lui Coco, lipsită de sub-
stratul supus în mod tendențios, este o ma-
nevără din cale afară răutăciôsă, un act de
pură și descreerată ostilitate. Că Coco este
capabil și de aceste fapte nu ne-a fost ne-
cesară proba nouă. De altfel, Coco nu mai
e în stare a jigni poporul român.

Dureros atinge, că interpelațiă este
subscrisă și de persoane din rândurile ma-
jorității, față de care avem stimă și le re-
spectăm. Mângăetor este totuși, că o parte
din membrii majorității nu s'a putut de-
cide a subscrie interpelațiă. Se vor con-

vinge domnia subsemnatorî însă ulterior,
cât de nefericită inspirațiă au avut, când
au urmat cererii lui Coco.

Din punct de vedere politic privită
interpelațiă calomniôsă, ne poate fi numai
binevenită. Așteptăm, că baronul Bourguig-
non va stărui la intentarea cercetărilor
disciplinare contra celor doi Români, am-
ploiați de stat, cari au fost prezenți la fa-
cerea testamentului, și atunci neîndoios se
va afla, că procedura lor a fost de deplină
corectitudine și că ei nu merită nici o ma-
culă. Dacă în ședința publică de Miercuri
în ei s'a aruncat cu noroiu nu ei sunt de
vină, precum orî-ce om cinstit nu este de
vină, dacă trecând pe stradă se găsește
câte un ștrengar, care din pornire răută-
ciôse pe neașteptate îl mănjesce cu tină...

Timpuri critice.

În articolul său de Paști „Pesti Naplo“
se tânguesce, sub titlul acesta, asupra situați-
unei critice generale în Ungaria. Nu este nici
un teren, pe care să nu se resimată o crîșă
acută și să nu se vadă pretutindeni sem-
nele stagnării. Ori încătrău te întorci, dîce,
se aud plângerî, se observă deprimarea și
se poate esperia aprôpe o desperare.

Situațiă e mai rea decât la 1895, căci
deși atunci era crîșă la bursă, în țără to-
tuși nu domnea deprimarea ca ađi, și dacă
nu va veni încurînd vr'un ajutor dintr'o
parte ôre-care, putem să ne așteptăm la
ăile mult mai critice.

Acestea le dîce fôia maghiară cu pri-
vire la situațiă din Budapesta. Mult mai
rele sunt însă stările în provincii, unde se
ivesc tot mai mult semnele eșofării gene-
rale. În cercurile industriale și comerciale din
provincii domnesce o adevărată crîșă. În
situațiunea acesta toți privesc la stat, dela
care așteptă o întôrcoere spre bine. Dér nici
statul nu poate face minuni, mai ales acum,
când în urma situațiunei pieții de bani,
Ungaria nu se poate gândi la un credit de
stat.

„Pesti Naplo“ nu e de părerea acesta;
el cere ca statul să-și încordeze tôte pute-
rile pentru a veni în ajutorul întreprinde-
rilor private, căci, dîce, faza actuală a pieții
capitalului poate se dureze încă mulți ani,
ș'apoi cine să tot aștepte? Împrejurarea
că banii sunt ađi ceva mai scumpi, nu este
— după părerea lui „P. N.“ — motiv de
neactivitate. Decât acesta un mai mare rău
este, că fabricile încep a-și sista lucrările,
muncitorii fără lucru sunt cu miile, consu-
mul scade și în urma acesta venitele sta-
tului încă dau îndêret.

Din tôte reiese, că pe cei dela „P.
N.“ îi arde dorul de-a vedé odată „națiă
alcătuitore“ luând un sbor mai repede și
mai constant. O și spune acesta, căci dîce
el, pentru națiunea, care în privința eco-
nomică dă îndêret, urmază fatal și regresul
politic. Dacă Ungurii nu se vor folosi de
epoca păcii interioare și esteriore pentru a
înainta și a-se ridica, atunci ei vor cădê
fără speranța reinvierii.

Așa e! Dér n'au Ungurii acum dela
dualism încôce pânea și cuțitul în mână și
nu s'au făcut părtași de tôte favorurile, ce
le-a dat statul, numai pentru-ca să se ridice?
Și totuși, étă că tot ei se plâng de stag-
nare și regres pe tôte terenele. Ce se dîcă
atunci cetățenii de a doua mână ai țării,
cari nu sunt împărtașiți de favoruri, ba și
în ceea-ce ar puté înainta cât de cât, sunt
împedeafi și oprîți locului prin tot felul

incă. Causa duelului a fost de sigur vr'o afacere de dragoste. Se dice, că una dintre duelante ar fi fată de ofițer austriac; a doua este o pictoră binecunoscută, frumuseța Berlinului.

Cas de mörte. Erf a fost condus la mormânt vechiul tipograf din Brașov Iosif Kammer, care a răposat Sâmbătă în Brașov în etate de 78 de ani și și-a fost înființat la 1851 o tipografie sub firma Roemer & Kammer, ce au condus'o ambii asociați 40 de ani. Răposatul și după acesta a lucrat în tipografiile de aici până la mörtea sa împlinind 63 de ani de activitate tipografică. Fiă-i țărina ușoră!

Călătorii de plăcere. Biroul orașenesc pentru bilete de drum de fer, din loc, H. Aronsohn & Comp., va arangia și anul acesta la 6 Maiu st. n. o călătorie de plăcere la Constantinopol. Anunțările pentru această călătorie sunt a se face numai până în 20 Aprilie st. n. Vor participa și dame, așa că călătoria această interesantă se recomandă și familiilor. Oșpeții vor fi însoțiți în drumul lor de șeful biroului, d-l H. Aronsohn. Amănunte se pot căpeta la sus numitul birou.

Ședință festivă va arangia în Dumineca Tomii 16 (29) Aprilie c. societatea de lectură a tinerimei dela institutul pedagogico-teologic ort. rom. din Arad, la care în numele societății invită d-nii: Ioan O. Iercoșan, v.-președinte; Iuliu P. Lăzărescu, notar. Ofertele în favorul societății se vor chita pe calea publicității.

Programa: 1) „Christos a înviat“, cor bărb. arangiat de T. Lugojan. 2) „Cuvânt de deschidere“ rostit de v.-preș. societății Ioan O. Iercoșan, teolog c. III. 3) „Marș ostășesc“, cor bărb. de Ioan Costescu acompaniat de orchestra societății. 4) „Sava II. Brancovic“, disertația de Const. Mihulin teol. c. II. a) „Florica“, cor. bărb. de Wachmann, b) „Tot ț-am ăis măndro“, cântec popular cor bărb. de T. Popovici. 6) „Dormi în pace“, poezie de A. Vlăduță decl. de Petru Craiovan ped. c. IV. 7) „Suvor de Mehădia“, de M. Klein, cântată pe flaut solo de Victor C. Fizeșan teolog c. I. 8) a) „Hai în horă“, cor bărb. de G. Dima, b) „La o rândunică“, cor bărb. de Dimitrescu. 9) „Scopul ideal al educațiunei“, disertația de Tr. Givulescu, ped. c. IV. 10) „In natură“, cor bărb. de I. Costescu acompaniat de orchestra societății. 11) „Ovid și Ibis“, dialog de V. Alexandri predat de Iuliu P. Lăzărescu, teolog c. III și Aurel Popa teolog c. II. 12) „Marș“, executat de orchestra societății.

Răboiul din Africa sudică.

Situația pe câmpul de răboi din Africa nu s'a schimbat. Soiri oficiale lipsesc aproape cu totul, dăr și din ceea-ce se co-

munică pe cale privată reiese, că forțele armate ale lui Roberts sunt ocupate tot în regiunea Bloemfontein-ului.

Mareșalul Roberts a trimis în zilele din urmă trupe în ajutorul garnisonei din Wepener, care e împresurată de Bur. Ajutoarele englese au de scop a ataca pe Burii dela Wepener la nord și la sud.

La Wepener, după o telegramă oficială, Englesii au pierdut în patru zile de luptă, 18 soldați uciși și 132 răniți.

Misiunea Burilor din Transvaal a plecat din Milano la Haga. Ea a și sosit acolo alaltăeri dimineața însoțită de Dr. Leyds. La gară a fost întâmpinată de o mare mulțime, care a aclamat pe Burii în mod călduros.

Mareșalul Roberts a adresat președintelui Krüger o protestare telegrafică în contra tratamentului la care au fost supuși ofițerii din colonia Capului, cari ați sunt prizonieri în Pretoria.

Agencia „Reuter“ primesce din insula St. Elena șerica, care are încă lipsă de control, că ofițerul Schiel și alți doi prizonieri ar fi dat bani unui luntraș, ca să ducă o scrisore comandantului unui încrușător olandes. Luntrașul s'a înșelat și a dus scrisorea la încrușătorul engles „Niobe“. Schiel și doi Burii au încercat să fugă, dăr au fost prinși. La Schiel s'a găsit un cuțit. El și complicitii lui au fost duși la fortăreță.

Somn magnetic.

Un preot ev. ref. cu numele Andrei Horvath a publicat cu data de 10 Aprilie o corespondență foarte curiosă în „Pesti Naplo“, istorisind între altele:

„In șera Duminecei Florilor am vădut un cas de somn hipnotic, seu magnetic, pe care îl aflu vrednic a-l da publicității. Scena s'a petrecut la locuința unui mașinist dela moșia (pustă) contelui D. Tallian din Deneshaza, comit. Saboleiu. De câte-va săptămâni se vorbea, că la acea pustă se află o calfă de faur, care în șerile zilelor de sărbătore oficiază serviciu divin, ține predică și toate acestea le ține în somn. Șerica s'a răspândit prin comune și oamenii începuseră a se aduna în număr de câte 200—300 de inși pentru a lua parte la asemenea reprezentațiuni. Se credea din partea unora, că predică o ține pöte vre-un hipnotic, cei mai mulți însă erau de părere, că-i vorba de vre-o glumă grosolană. Pentru a se convinge despre adevăr, ține preotul autor al corespondenței, s'a însoțit însuși cu notarul Hagyarosy, cu arendatorul Szarvas și cu diregătorul curții Fischer, fiind fiă-care din ei de altă confesiune, și au mers împreună la faurul amintit.

regimului închisorilor, dându-se în același timp și o soluțiune problemei sistemului penitenciar. Acesta e realizat astăzi în totă rigörea lui în închisörea Doftana, care servă tot-odată și la aplicarea *separațiunei absolute și continue*, pentru condamnați perverși și recalcitranti. Autorul, basat pe experiențele sale personale, ce l-a făcut cu acest sistem celular în câte-va închisori, sistem adoptat de legea actuală, opinază, că este destul de bun, negreșit, decât se va ține sémă de celelalte condițiuni, păzindu-se cu strictetă dispozițiunile prevădute de această lege, dispozițiuni, cari sunt atâtea mijlöce de a moralisa pe arestați și pe care în câte-va cuvinte, autorul le resumă în: o administrațiune severă și conscientioasă, o supraveghere seriösă pentru menținerea ordinei și disciplinei în închisöre, ocuparea arestanților cu lucru, învățatura de carte și instruțiuni religioșe; contactul cât mai des cu arestanții din partea celor chiamați să lucreze pentru îndreptarea lor, prin sfaturile și indemnul lor la bine.

(Va urma.)

Timpul era ploios și întunecos, dăr cu toate acestea erau adunați vre-o 60 de ömeni în curtea unde locuesce faurul, ér la el în odaia căți-va cunoscuți ai familiei, cari se aflau într'o stare agitată. Sodalul faur se retrăsese deja într'o odăiță mică, unde se culcase, așteptând să-i vină miraculosul vis. La 8 öre, ține preotul, a putut și el împreună cu cei trei soți ai săi să între în mica odăiță, unde vödură pe faur culcat într'un pat negligiat, cu capul cevași spre pärete și stând pe partea dröptă a corpului. După câteva minute, faurul începü să facă slujba în liniște, făcënd mișcări din mâni și murmurând din gură, cam după cum e obiceiul a se face în biserică. Terminându-se această, faurul începü să mizeze din mâni, ca și cum ar desbrăca de pe el haina de slujbă. Apoi éráși câte-va mișcări și svircoliri, ca și cum ar voi să se urce la catedra menită pentru predicatori. După această începü să vorbescă și, cu ochii necurmat închiși și fără a se mișca, vorbi timp de o öra și jumătate. În cursul vorbirii nu se împedecă nici cât mai puțin, nici măcar odată să tușescă, ci ca un torent curgeau vorbele frumoșe una după alta din gura lui, constituind o predică ocașională de Dumineca Florilor admirabil de frumoșă.

„Am auđit așa-déră“ — ține preotul din cestiune — „o liturgiă și o predică, dăr o predică predată cu atâtea oratoriă, încât toți patru am ăis, că o predare atât de perfectă în biserică, ori în teatru pöte odată ori de două ori decât am mai auđit în viață, dăr un efect atât de puternic n'a făcut asupra nöstră nici-odată, nici o predică seu vorbire“.

Spune mai departe, că după această toți patru au eșit afară, s'au recreat puțin, ér după 10 minute, când sodalul faur s'a deșteptat, s'au reintors éráși în odaia lui și au vorbit împreună. Sodalul declară, că nu simte nici o obosela, la față însă era foarte palid și pulsațiunea foarte slabă. El este de 24 ani, în luna trecută a fost asenat la miliția, a cercetat scöla timp de un an și jumătate, șerice serié și e destul de inteligent. Despre ceea-ce vorbesc în somn nu șerice nimic după deșteptare. Despre proxima predică a ăis deja în Dumineca Florilor, că o va ține la Vinerea mare; atât a știut numai să spună, dăr öra, când va predică, n'a știut'o spune.

„Pesti Naplo“ a trimis pe un medic să cerceteze starea lucrului. Medicul s'a dus, și asupra celor ce le-a esperiat publică un raport mai amănunțit. Casul estra-ordinar al sodalului-faur la totă întâmplarea, ține medicul, este un rar esemplu al somnului hipnotic. E de înțeles, că pe un privitor laic îl surprinde împrejurarea, cum de acest tiner simplu a putut ajunge într'o stare hipnotică, asemenea căreia nimeni și nici-odată n'a vödut. Un cunoscötor specialist însă nu se va mira. Medicii de nervi știu, că indiviđii aplecați spre hipnotism (cari nu pot fi, decât dintre ömenii bolnavi de nervi) se adöncesc într'un somn magnetic. Decă timp îndelungat aud un șgomot monoton, decât stau și privesc cu mirare în strălucirea sörului, decât își ațintesc ochii spre obiecte scilicidöșe, fără ca să șerice măcar, ce este hipnotismul, fără ca cine-va să voescă a-i adönci în somn hipnotic, ei adorm și după un timp anumit se deșteptă de sine.

Un asemenea hipnotic este și tinerul din cestiune, ține medicul. Pe el predică preotului seu l'a aruncat mai întâi în brațele hipnotismului. Tinerul trebuie să fiă un om evlavios, care a cercetat biserică cu diligență. Adöncă liniște a bisericăi, monotona predică bisericăscă a influențat atât de mult asupra lui, încât a căpötat somn hipnotic. În starea această și-a săpat adönc în memoriă cuvintele preotului seu.

Medicul declară în fine, că tinerul hipnotic nu pöte să șerice, când are să mai țină vorbiri, ci voescă numai să se facă interesant. Suferința de nervi și böla îi va aduce-o această de sine și fără să șerice el când. Recomandă însă medicul, ca preotul să stărue din toate puterile, ca acel tiner bolnav să nu caute a-se produce, căci prin reprezentații de acestea se va nimici mai

întăi pe sine însuși și va molipsi și pe alții, așa că în scurt timp se vor afla și între privitorii săi atâtea mediuri, cari de aci înainte își vor ține vorbirile lor cu ochii închiși, cu față galbenă și cu vocea tremurătore.

DIVRSEI.

Recordul cöntului Printre diferite excentricități ce s'au ivit, fiă în Europa, fiă în noul continent America, sunt și recordurile. Ele sunt foarte numöröse, dăr recordul cöntului, adecă de a cönta mult timp fără să te odihnesci, ocupă un loc de frunte.

Cel care întâi și întâi isbuti să cante mai mult timp în continuu, fu James Parson într'un han din Lydfort, Anglia. El făcu cu prietenii săi o prinsöre foarte originală: ca să cante dela nouë öre șera până la șese dimineața și ca după fie-care cönt artistul să bea câte un păhar de bere.

Cei-alți primiri, fiind-că numai auđise pe vr'un om să cante încontinuu atâtea timp, însă sir James Parson cástigă prinsörea, cöntând până la șese dimineața, când se lasă pe un scaun, mort de obosela.

Un alt cas întâmplat însă în America.

Un tenor, Ioseph Maas, plecase într'o călătorie în America, țera bogăției. Tenorul într'o ăi făcuse o excursiune prin pădurile virgine ale Americăi, dimpreună cu mai mulți amici. Cum făcu, când dete de o câmpie întinsă și presărată cu frumoșă ierbă verde, merse înainte fără să bage de sémă că se depărtase de tovarășii săi. De odată se vödü încunjurat de o mulțime de Indieni, cari parcă eșiră din pământ.

Tenorul nu-și perdu cumpötul. Auđise că Indienilor le place foarte mult cöntecul.

Deci se gândi că ar fi bine să pue în practică ceea ce auđise, ca să îmbländescă pe sălbatecii Indieni, cari se napustiseră asupra lui ca să-l omöre.

Deci, începü să cante cu o voce melodiösă și dulce câte-va fragmente de la operă.

Toți Indieni rămaseră ca fermecați la auđul acestei plăcute muzice, apoi de odată încinșeră un dan nebun, sărind în sus ca nișce turbați. Indieni se vede, că aveau mare poftă de cönt și dan, căi decă Ioseph Maas se opria, după ce isprăvea câte un cöntec, îi trimeteau câte o săgëtă din îndemănatecele lor arcuri.

Bietul tenor fu silit să cante meru. În sföșit, când cel din urmă dintre Indieni adormise, obosit de atâtea joc — căi de când îl prinsese și până adormise cel din urmă indian nöptea era în toiul ei — el își luă calul de căpăstru și merse astfel o sută de metri. Apoi încaleca și merse fuga înspre o pădurice, unde amicii lui, cari îl cöntau de zor, îl gäsiră. El le povesti tot ceea ce i-se întâmplase, deci el cöntase dela șese öre șera până la douăspre-dece nöptea și încă în continuu!.. Așa cöntec mai înțeleg. „A. N.“

Coröna polonă. Era în luna August 1831 și prințul Ludovic Napoleon, care mai târziu deveni împöratul Franciei, după ce a luat parte și el la mișcarea Carbonarilor din Italia, se afla tocmai în castelul din Arenenberg. Aici se prezentară înaintea prințului o deputațiune a Polonilor naționaliști în frunte cu generalul Kuiaziewicz și contele Plater pentru a-i oferi coröna polonă. Prințul era aplecat a primi acest ofert, dăr mama sa, care, de-o parte nu avea de loc încredere în revoluțiunea proiectată a Polonilor, ér de altă parte supörarea prea mare după fiul mai bătrân, care a cădüt în Italia, făcea totul, ca Napoleon să nu primescă invitarea deputațiunei. Într'aceste însă Polonii au cástigat mare influență asupra prințului și acesta părăsi pe ascuns orașul Arenenberg în nöptea de 3 Septemvre. Mama prințului, Hortensia, care avea mare încredere în medicul de casă, Dr. Conneau, îl încredință să urmărescă pe fugar. După mai multe aventuri, medicului i-a succes a da de urma lui, aflându-l în Augsburg la birtul „Cei trei Negri“. Prințul tocmai cetea într'un diar, că liniștea a fost restabilită în Varșovia. Cu această, se'nțelege, proiectul de a ajunge la coröna polonă, a cădüt în baltă și după trei zile fiul pierdut se afla éráși în Arenenberg și numai decă a intrat în scöla militară de acolo.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

P. T.

Grăbiți a Vă procura încălțăminte dela

S. E. & H. MICHELSTÄDTER

— BRAȘOV (Hotel Baross). —

Din cauza renouării depositului se vinde până la sfârșitul lui Aprilie o parte din încălțăminte cu 10% mai puțin ca prețurile ce sunt timbrate pe talpă.

„IDEAL“

mașină de lărgit ghețe părechea 3 corone.

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrișorilor

administratiunii. In cazul pu-

blicării unui anunciu mai mult de odată se face scădământ care crește cu cât publicarea se face mai de multe ori.

Admi istr. „Gazetei Trans.“

Sz. 560—1900. tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbíróság, mint tlkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Fogarasmegye beteg-ápolási alapja“ végrehajthatónak Szilágyi Nicolae végrehajtást szenvedő elleni 41 kor. 20 fil. tőke követelés és

járulékal iránti végrehajtási ügyében a fogarasi kir. járásbíróság területén lévő Alsó-Arpás községben fekvő, a Szilágyi Nicolae lui Nicolae lui Josif, Szilágyi Eva Nicolai Rațiu Maria szül. Szilágyi és Szilágyi Eva távollévő nevén álló és az alsó-árpási 137. sz. tlkvbén A + foglalt 287 hrsz. ingatlanra 6 kor. 4038 hrsz. ingatlanra 22 kor.	325, 326	326	4118	6
1588	36	4123	14	14
1976	12	4204	14	14
20°0	42	4801	34	34
2160	26	4838	4	4
2221	22	4914	8	8
2256/2	32	4935	8	8
2448/2	24	5295	8	8
2568	18	5746/1	8	8
2776/1	8	5882	24	24
3600	6	6108	22	22
3609	6	3601	38	38
3809	4			

ronára ezennel megállapított kikiáltási árban a vizsárverést Rațiu Mária szül. Szilágyi korábbi vevő veszélyére és költségekre elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1900 évi Május hó 7-ik napján délelőtt 10 órakor Alsó-Arpás községében megtartandó nyilvános árverésen a 9332—98. sz. a. kelt utóajánlatban jelzett 129 korona 96 filléren alól eladatni nem fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogarás, 1900. évi február hó 6 án.

A kir. bíróság mint telekönyvi hatóság

CSÁSZÁR
kir. albiró.

922.1

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomv. 1899.

Buda-pesta - Predeal										Copsa-mică - Sibiu - Avrig - Făgăraș									
Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	Tren accel.	Tren mixt.	Tren de persón.	tr. prs.	tr. dpr.	tr. prs.	tren mixt.	ol.	tr. prs.	tr. mixt.	tr. dpr.	tren de persón.	
10 —	8.50		2 10			1 50	7.20	1.50	6.20	2.21	4.43	11.30	7.10	ol.	Copsa mică . . .	6.25	9.32	3.25	12.35
8.30	1.55		5.45	9.15		7.10	1.50	7.50	6.20	3.57	6.36	12.58	8.50	ol.	Oena . . .	5.07	8.15	1.56	11.01
11.21	3.49	5.10	9.27	11.12		8.30	3.32	11.36	3.25	4.19	7.04	1.20	9.15	ol.	Sibiu . . .	4.40	7.41	1.21	10.30
1.33	5.21	8.00	11.33	12.47		5.50	12.54	9.59	3.56	4.30	2.10	2.10	2.10	ol.	Talmaciu mare . . .	6.45			8.57
3.42	6.39	7.22	1.48	2.11		11.04	8.43	2.38	11.32	5.22	2.54	3.59		ol.	Avrig . . .	6.01			8.04
3.58	6.46	12.20	2.06	2.18		6.21	10.7	2.01	10.42	6.15	3.59			ol.	Făgăraș . . .	3.32			7.15
4.38	7.15	1.15	3.03	2.50		5.26	9.32	7.47	1.34	8.34	6.35								4.25
5.20	7.50	2.21	3.45	3.26		4.51	9.11		9.50										
5.43		2.57	4.06			3.30	8.37	7.09	12.52										
6.31	8.37	4.00	4.53	4.16		4.58	7.55	6.40	12.20										
7.16	9.08	4.59	5.32	4.52		3.15	6.54		7.37										
8.06		6.13	6.24			2.20	6.13	5.23	11.01										
8.33		7.04	6.59	5.55		5.24	4.27		10.46										
8.50		8.40	2.05	6.11		5.02	4.02		6.27										
9.07		9.09	2.52	6.27		3.37	2.33		5.12										
10.14		12.33	4.45	7.25		3.06	1.58		4.43										
10.44		1.08	5.38	7.50		12.56	1.48		4.33										
10.56		1.17	5.57	7.52		2.49	1.41		4.27										
11.03		1.25	6.08			2.41	1.33		4.20										
11.12		1.34	6.19			2.17	1.06		3.59										
11.34		1.59	6.59	8.16		1.55	12.41		3.38										
11.52		2.22	7.31	8.32		1.29			3.02										
12.24			1.30	8.37		12.55			2.36										
12.53		2.07				12.34			2.16										
1.14		2.29		9.04		11.56			1.44										
1.45		3.11		9.31		11.35			1.25										
2.01		3.31		9.43		11.14			1.06										
2.15		3.46		9.45		10.55			12.49										
2.33		4.08		9.59		10.24			12.18										
3.04		4.45		10.23		9.45			11.40										
3.40		5.27		10.51		9.35			11.33										
3.47		5.47		10.58		9.12			11.16										
4.03		6.12		11.12		7.44			10.03										
5.35		7.58		12.26		7.02	4.51		9.22										
6.13		8.36		12.58		6.37	4.20		8.58										
6.42		9.09		1.16		5.58	3.32		8.27										
7.16		9.40		1.35		5.08	2.10		7.48										
8. —		10.25		2.09		9.27			6.58										
8.55		11. —		2.19		8.47			5.20										
9.18		12.26		3.01		8.20			4.14										
10.39		1.11		3.31		8.20			1.12										
1.35		1.15		9.10		3.15			9.15										

Notă: Orele însemnate în stânga stațiilor sunt a se citi de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încadrați cu linii mai negre înseamnă orele de noapte. — Semnul —> arată cu capul direcția, încatrău merge trenul.